UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

eſt caſus noſter, qa ſtatutũ huius ciuitatis hoc mõ ñ loquit aut ſtatutum excludit fœminas pp maſculos ſimpliciter & indiſtinctè tã ex teſtamẽto, quã ab inteſtato, ſi filijs patris hæreditatẽ adiuerunt, & tunc, ſi adiuerunt, fœminæ ſemper, & perpetuò excluſæ dicuntur, neq; amplius ad ſucceſſionẽ patris, nec ad legitimã aliàs ſibi de iure ↄmuni debitã admitti poſſunt, quia amplius hæreditas, & ſucceſſio patris non
58 dr̃ ſed filij, & † filia ſemel à ſtatuto ſimpliciter excluſa ſemper durat excluſa ca.j.§.quin ẽt epiſcopũ, vel abb.& ibi Moder.Bar.in d.l.fi.in fi. & hic eſt ꝓpriè caſus noſter, itaq; loquit ſtatutũ huius ciuitatis tam ĩ ſucceſſione ex teſtamento, quã ab inteſtato, vt in ſtatutis, de quibus s̃.mentio facta eſt: Vnde cum in caſu noſtro filiæ fœmina à ſucceſſione patris, & à legitima ſua pp maſculos, qui hæreditatẽ adiuerunt, excluſę fuerint, illis deficientibus non põt dici aliquid ipſis filiabus debitũ ratione legitimæ, cũ nulla ei debeat per prædicta, præſertim ex quo in caſu noſtro, dotatæ fuerunt ad no.p ſcriben.in d.auth.nouiſſima in d.l.Titio centũ §.Titio genero, & in d.l. gallus.§. quid ſi tm̃. ¶ Non obſtat tertiũ fundamentu, quia reſpondeo ꝙ dña Iunipera ad aliquã partẽ legitimæ, de bitæ iuræ non admittitur, ex quo filij maſculi extiterunt qui hæreditatẽ adiuuerunt, vt per Bar. in d. l.fi.in fi.cũ ſimi.ibi no.& ideò partẽ in legitima non facit, nec hæredibus filiorũ obſtare dr̃, qui ex illoru, pſona in legitima ſuccedere pñt, vt dictũ eſt. ¶ Vltimo loco nou obſtat id, qđ voluit Sali.in d.auth. no-
59 uiſſima in vlti.verbis, quia † poſito, illã deciſionem, eſſe verã, pro nobis facit, ſi quidem Sali.loquit quando filia fœmina eſſet excluſa pp maſculos ſolum à ſucceſſione ab inteſtato tunc.n. facto teſtamento ſi filiæ, aliquid iure inſtitutionis relictũ fuerit, ad ſupplementũ legitimę agere poterit, ſecus ſi nedũ ab inteſtato, ſed et ex teſtamento eſſet à ſtatuto excluſa, prout hic Bononię filiæ pp maſculos excluduntur nã tunc ipſi filiæ nulla legitima debet, neq; ad eius ſupplementũ datur actio, vt colligit ex ijs, q̃ ibi ponit Sali.& idem in conſi.ſuo inci.Petrus habuit filiũ nomine Franciſcũ.Secundo dico, ꝙ deciſio illa Saliceti cõiter à doc.reprobatur in d.l.gallus §. quid ſi tm̃, & Alex.ibi inquit ſe nunquam pro opi.Sali.conſulere voluiſſe, quia et in caſu, quo filia ſolũ ab inteſtato pp maſculos excluditur, ſi pater fecit teſtamẽtũ, in quo filiã in re certa inſtituerit, tunc illi non debet legitima, nec eius ſupplementũ p plura, q̃ Alex. & alij ibi adducunt. Itaq; ↄcludẽdũ eſt, ꝙ ob relictũ, ſeptingentorũ ducatorũ legitima debita ipſis filijs, non dr̃ diminuta, neq; ipſi in eã ſunt cõputandi. ¶ Supereſt vltimũ dubiũ de melioramentis factis, an fructus percepti iudicio teſtatoris in illa ſint imputãdi
60 circa ꝙ ↄcluſiue loquendo dico, † melioramenta facta opera, & ſumptibus ipſorũ hæredum, & filiorũ, omnino eſſe deducenda, & ipſorũ propria forè, ut eſt tex.clarus in l.fi.in fi.C.cõmunia de lega. vbi melioramenta facta in rebus fideicommiſſo ſubiectis, deduci nequeunt, quando res fideicõmiſſo ſubiectæ per ſcientẽ, & in ſcientẽ fuiſſent alienatæ, ergo regu-
61 lariter ſecus, † nã melioramenta facta bona fide in re alteri obligata, ſeu ẽt in re alterius, quam tenebat, & poſſidebat, dicuntur eſſe ipſius facientis, ideoq; retẽtioni locus eſt donec ſoluant, ut eſt tex.in l.pen., ff.loca.in c.j.§.ſi vaſſallus hic finit lex & c.& ibi domini, feudiſtæ, §.certè inſti.de rerum diui. & eſt not. vbi Abb.no.declarat in c.extra de in integ.reſti. qui dicit eum, qui cum in eccleſia contraxit in caſu, quo p reſtitutionẽ in integrũ ↄ̃ctus reſcinderetur, poſſe, vti retentione rei et poſt ↄceſſam reſtitutionem pro ſumptibus, & melioramentis labore, & impenſa poſſidẽtis factis: facit, quod voluit gl.in l.ſi non ſortẽ ſin autem ff.de cond.inde.q̃ dicit ſcriptorem poſſe vti retentione quinternorum, donec ſibi de merce de fuerit ſatisfactũ: Nam melioramenta facta in r[e] fideicõmiſſo ſubiecta ſunt filiorum, & hæredũ gra[]uatorum, ipſiſq; cedunt arg.d.l.fi.cum gl. & ibi Bal. & arg.l.intra ff.de mino.d.c.j.in fi. & c. ad noſtrã d[e] emp.& vendi.cum ſimi.vbiq; allegatis per gl.& Pau[l.] de Caſt.in conſi.10.& 17.ergo cum ea de bonis te[ſta]toris eſſe non dicantur, reſtitutioni fideicommiſſi ſubiecta non ſunt: & in computando, ac æſtimando melioramẽta eſt habenda ratio nõ modò ſumptu[um] & expenſarum, ſed etiam laborum perſona, vt tex.in d.c.j.de in integ.reſti.& ibi Abb.iuncto d.c. noſtram, & Abb.in cap. fi.de pecu.clerico.inquit, melioramenta, quæ prælatus in bonis eccleſiæ feci[t] ſunt hæredũ p̄lati, ac p eos repeti poſſunt, ita demũ ſi de proprio patrimonio prę̃lati ſunt facta. ¶ Sed adhuc dubium eſt, an melioramenta facta per filios, & hæredes cum fructibus perceptis compenſari debeant, & ex is, q̃ not. voluit Abb.in d.c.j. in fi. vltimi
62 no.vr̃ dicendũ, ꝙ ſic, ipſe.n.ibi ait, ꝙ † melioramenta facta cũ fructibus perceptis compenſantur, ut eſt bonus tex.& ibi doct.ĩ c.penul. de rebus eccleſiæ nõ alienan. in l. ſumptus ff. de rei vendi. & in l.penult. ff. locati, vbi penſiones, quas conductor, retinuit, & non ſoluit, cum melioramentis compen-
63 ſantur. ¶ † Sed in caſu occurrenti contrarium eſſe, verius videtur quoniam cum fructus à filijs grauatis pendente conditione fideicommiſſi, & ſic iudicio, teſtatoris percepti fuerint, dicuntur ex iuris diſpoſitione eſſe ipſorum filiorum, ita quod pater teſtator, non poteſt facere vt filij illos cum trebellianica cõpenſare teneantur l.iubemus, & ſupra dixi C. ad Trebellia.ergo ſequitur, quòd inter dictos fructus vt ſupra à filijs perceptos, & melioramenta ab eiſdem facta, quæq; ipſorum filiorum, & hæredem eſſe dicun-
64 tur, compenſatio cadere non poteſt, quia † compenſatio eſt debitorum hinc inde loco ſolutionis computatio, adeò, quòd de re mea ad aliam rem meã, fieri non poteſt, vt colligitur ex ijs, quæ dicit Bal. in l.fi.in j.q.C.de cõpẽſa.l.ſi conſtat eo.ti.& l.4.ff.q potio.in pign.hab Quinimmo ſi pater huiuſmodi compenſationem fieri expreſsè mandaſſet, ipſi eam facere non tenerentur d.l.iubemus. ¶ Non obſtant ſupra in contrarium allegata, quia procedunt quando fructus non eſſent illius, qui feciſſet melioramenta, ſaltem irreuocabiliter, quia illos reſtituere teneret, tunc enim huiuſmodi compenſatio fieri poteſt, ut ibi. Et vt ſupra dictum eſt teneo, & concludo ſuper omnibus præmiſſis dubijs, ſaluo tamen cuiſlibet rectius ſentientis iudicio. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

1 *Fideicommiſſum conditionale deficiente conditione deficit.*
2 *Monaſterium ingreſſus ſine filio etiam legitimo, & naturali & ex legitimo matrimonio nato, ſiue ex proprio corpore, procreato decedere non dicitur.*
3 *Subſtitutio facta in vno caſu ad alium non extenditur.*
4 *Ad fideicommiſſum vniuerſale factum ſub nomine familiæ, ij ſolum admittuntur ordine ſucceſſiuo, qui tempore mortis teſtatoris de familia eſſent quod declaratur nu.10.*
5 *Inſuper quid importet.*
6 *Fideicommiſſum ex illis verbis, vt bona ſint, & remaneant inter maſculos de familia dicitur inductum.*
Senſus teſtatoris manifeſtiſſimus magis, quàm verborum interpretatio valet.
7 *Verbũ remaneo eſt cõe, & adiectũ alteri verbo fideic[…]*

...rolatum in diſpoſitione, quæ poſt aditam hæredi... effectum habeat, fideicommiſſum importat.

...lens, vt eius bona ad illos de familia ſua in infi... deueniant, nominibus collectiuis vtendo, fideicom... per hæc verba inter illos de familia induxit, ad... ordine ſucceſsiuo admitti debent.

...ſemper, & in futurum quid denotent.

...miſſum factum per hæc verba, vt bona ſemper... maſculos de familia in futurum remaneant, vſq; ad... deſcendentiũ generationem incluſiuè extenditur.

...an reſpectu teſtatoris, an verò hęredis ſit con...da.

...tris quando cum alijs fratribus admittitur.

...glo. in ver. proximior l. cum ita §. in fideicom... de legat. 2.

...duo teſtamenta eiuſdem tenoris, & ab eodem nota... die ſcripta reperiuntur, vel ſolum circa legata... vtrum valeant, & quomodovſque ad num. 17.

...duobus teſtamentis in ſubſtantia diuerſis de... poteſt.

...ſubſtantia teſtamenti non ſunt.

...tione teſtamenti error in dubio præſumitur, ...re debet.

...non alienando cum cauſa, vel perſona, pro...fat, valet, & fideicommiſſum continet.

...appellatione omnes hæredes in infinitum etiam... generationem comprehenduntur.

...inductum ex prohibitione de non alienan... conditionale.

...inſtitutorum poſiti in conditione in caſu, quo..., & deſcendentes fratrum decederẽt, extra... ſubſtitutus, vel pia cauſa, non dicuntur eſſe vo... filijs filiorum teſtatoris: Fallit, quando ex... coniecturis aliud de mente teſtatoris appareret, ... 22. & 23.

...inſtitutorum, quibus fœminæ expreſsè in caſu... deficientium ſubſtitutæ fuerunt, vocati eſſe di...

...doctrina in l. j. C. de condi. inſer. declaratur, dum... quòd filij fratris poſiti in conditione, propter quos... excluduntur, vocati eſſe dicantur.

EPITOME.

...verba, declarando inſup, q̃ mens, & volun...tas, vt illius bona ſemper, & in futurum ſint, ...eant inter maſculos de familia vulgariter, ...fideicommiſſum, inter illos de familia fidei... ordine ſucceſſiuo, & ſecundum gra...gatiuam inducunt.

...hæc, cũ hac cõditione, quòd hæredes, & ...ſui nunquam poſſint vendere, vel aliena..., ſed penes ſe ipſos, & eius hæredes con...ſeruerent, fideicommiſſum inter hæredes ...m denotant.

...rum hæredum inſtitutorum poſiti in cõ... qua plures gradatim ſubſtituti fuerunt, ... loco pia cauſa in diſpoſitione vocati eſſe.

CASVS CONSILII.

...RIA teſtamẽta à tribus fratribus d̃ Beuilacquis de Laziſio de Verona diuerſis tẽporis facta ſunt exhibita, quorũ primũ à Petro de anno 1447. factũ fuit, in quo inſtituit Georgiũ, Danielẽ, Aloyſiũ, & Ioan... fratres æqualiter, & ſiquis, vel ſiqui ſupraſcri... fratrũ quãdocunq; decederet, ſiue decederẽt ...ſine maſculis legitimis & naturalibus., tunc, &
2
eo caſu ei, vel eis ſubſtituit ſuperuiuentem, ſiue ſup viuẽtes, & præmortuorũ filios maſculos legitimos, & naturales inſtirpem, & non incapita, declarando inſuper, quòd mens, & voluntas eius eſt, vt bona illius ſemper, & in futurũ ſint & remaneãt inter maſculos familiæ de Beuilacqs de Laziſio s̃. ſcriptotũ hæredũ inſtitutorũ vulgariter, & p̱ fideicõmiſsũ. Secundũ teſtm̃ factum fuit ab Andrea de anno 1448. in quo ipſe in oĩbus bonis &c. inſtituit hr̃des Georgium, Danielem, Ludouicum, & Ioannem eius fratres, cum hac conditione, quòd ipſi germani hæredes, & ſucceſſores ſui non poſſint, nec debeant vllo unquã tẽpore vendere, vel alienare bona eius remanentia in hæreditate, & ſucceſſione prædicta, ſed penes ſe ipſos, & eius hr̃des continuè retinere debeãt, excepto tameu, quòd alter ex eis alteri facere poſſit donationem, & alienationem de bonis prædictis. Tertium verò, & vltimum teſtamentum factum fuit à Ioãne de anno 1450. in quo inſtituti fuerunt hæredes Georgius, Daniel, & Aloyſius fratres dicti teſtatoris, & infraſcriptæ ſubſtitutiones per hæc verba factæ, ſi verò aliquis, vel aliq̱ dictorũ fratrũ, & hæredũ deceſſerint ſine liberis maſculis, & de legitimo matrimonio, in eo, qđ ſibi ex bonis dicti teſtatoris obuenerit, æqualiter ei, vel eis ſup̱ſtitẽ, & fratris præmortui, vel fratrum præmortuorum liberos maſculos legitimos, & naturales đ legitimo matrimonio in ſtirpes, & non in capita ſubſtituit, Ipſis autem fratribus, & hæredibus, aut talibus prædictis eorum liberis, ac omnibus maſculis de ipſa familia ex legitimo matrimonio procreatis deficientibus, & non extantibus quandocunq; proximiores fœminas de dicta familia, & ex legitimo matrimonio vnam, vel plures, quot erunt, æquis portionibus ſubſtituit, demum verò omnibus dictis talibus liberis maſculis, atq; fœminis quandocunq; non extãtibus, conuentum monachorum Sanctæ Iuſtinæ ſubſtituit.

¶ His itaq; ſic diſpoſitis, nunc inter illos de Laziſio dubitatur, an in dictis teſtamentis aliquod fideicõmiſſum vniuerſale factum fuerit, per quod filij, & deſcendentes maſculi dictorum fratrũ hæredũ inſtitutorũ ad bona dictorũ teſtatorum vocati cenſeantur.

CONSILIVM LXXX.

VISIS teſtamentis ſupra in themate narratis, circa primã do. Petri diſpoſitionẽ, an tale extet fideicõmiſſum, propter qđ filij dictorum hæredum inter ſe dicãtur grauati reſtituere bona, altero ex ijs decedente ſine filijs, qui ſibi extraneum hæredem inſtituiſſet, prima facie videtur concludendum nullum extare fideicõ
1
miſſum, per qđ aliqua reſtitutio ſit facienda, † quoniam illud fideicommiſſum, per quod ipſi fratres hęredes inſtituti fuerunt grauati, factum fuit ſub conditione, ſi ipſi quandocunque decederent ſine filijs maſculis &c. Sed omnes cum filijs deceſſiſſe dicuntur, & ſic conditio appoſita defecit, ergo fideicommiſſo locus eſſe non poteſt l. ex facto §. ſiquis rogatus, l. iubemus §. ſinautem ff. ad trebellianic. l. generaliter §. cum autẽ C. de inſti. & ſubſt. ſub cond. fac. & l. j. C. de cõd. inſer. cum ſim. diſpoſitio. n. conditionalis tunc perficitur, cum completa conditio fuerit l. hæc vẽditio in prin. ff. de cõttahen. empt. Nã Georgius habuit filios legitimos, & naturales, ſimiliter Daniel, & Aloyſius cũ filijs decẽſſerunt, vt mihi in facto præſupponit. Itẽ Ioannes quãuis filios naturales nõ habuerit, tamen ex quo monaſteriũ ingreſſus fuit, illa ꝯditio, ſi deceſſerit ſine liberis, defeciſſe dicit, quia † nõ dicit decedere ſine hr̃de, hoc eſt
2

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ſiue filio,q monaſteriū ingreſſus fuit,cū monaſteriū
loco filij habeat ēt ad effectū,vt illa cōditio,ſi deceſ
ſerit ſine filijs,deficere dicat c.in p̄ſentia, & ibi doc.
magis cōmuniter extra d̄ pba.§.ſed hęc p̄ſenti in au
then.de ſanctiſſ.epiſcopis cū glo.colla.9.& hoc ēt ſe
cūdū magis cōmuniter doc.pcedit, ſi fideicōmiſſo
illa conditio eſſet adiecta,ſi deceſſerit ſine filij legi-
timis,& nālib',& ex legitimo mrimonio natis, ſeu
ſine filij veris ēt ex pprio corpore procreatis,vt vo-
luit Bal.in auth.niſi rogati C.ad trebell.col.2. & in l.
deo nobis col.j.C.de epiſco.& cle. habet p Alex.in
cōſ.37.vol.4.& p canoniſtas ī d.c.in præſentia,vt ibi
p Abba.& Deciū,poſt quos ego quoq; latiſſimè di-
xi,ergo illud fideicōmiſſum, qd̄ ī dicto teſtm̄ deſcri
ptū reperit,ob defectūcōdōnis,expiraſſe, & defeciſ-
ſe dicit adeo,ꝙ perinde eſt,ac ſi factū nō fuiſſet,arg.
d.l.hæc vēditio.¶ Secūdo filij fratrū inſtōrū p fidei-
com.vocati dicunt in caſu,quo aliqs, ſeu aliq ex fra
tribus inſtitutis ſine filijs maſculis decederent, & in
caſu,quo eorū parentes tūc præmortui eſſent, vt ibi
& premortuorū filios &c.Ergo extra hos caſus filij
3 fratrū vocari nō dicunt,†qa ſubſtitutio facta in vno
caſu ad aliū nō extēdit.l.ſi ita qs,l.qui plures liberos,
l.ex facto §.itē q̄ro ff.de vulg.& pup. & vbiq; p Bar.l.
cōmodiſſimè.ff.de libe.& poſthu.l.ſi cū dotē in prī.
ff.ſol.mat. cū ſimi. Sed in caſu noſtro neuter caſus
euenit,qm̄ nullus ex fratribus inſtitutis ſine filijs de
ceſſit,ac ēt tēpore,quo eorū aliqs ſine filijs deceſſit,
nullus erat p̄mortuus cū filijs,ergo &c.¶ Tertio ēt
ex illis verbis teſtī,declarādo inſuper dictus teſtator,
4 † ꝙ mens,& volūtas eius &c.nō poſſunt dici vocati,
niſi illi filij dictorū fratrū inſtitutorū, qui tēpore fa-
cti teſtī, vel mortis teſtatoris ſuperſtites erant, & nō
alij poſtea nati,quia teſtator ſolū ergaeos affectionē
habuiſſe cenſet,qui tēpore vitæ ſuæ,& teſtī facti exta
bāt,vt eſt tex.in l.cū ita §.in fideicōmiſſo cū glo.not.
in ver.moreret.ff.de leg.2.l.peto §.fratre,& ibi Bart.
ff.eo.facit l.ſi cognatis ff.d̄ rebus dub.vbi ad fideicō.
vniuerſale factū inter illos de familia,& ſic īter eos,
q ſub noīe collectiuo cōprehenſi ſunt,cuiuſmodi ē
fideicom.in terminis nr̄is factū ſub noīe familiæ,ſo
lū illi ordine ſucceſſiuo cōprehendunt, & veniunt,
qui erant ſuperſtites,& de familia tpe mortis teſtato
ris;ſed in caſu occurēti filij nati ex fratribus inſtitu-
tis,& præſertim hi,qui nūc volūt ex fideicōmiſſo fa
cto in dicto teſtō Petri admitti,nō erāt nati, nec ſu-
perſtites, nec de familia illorū de Laziſio tpe teſtī,
nec mortis teſtatoris,ergo d̄ vocatis ad fideicō. dici
nequeunt.¶ Præmiſſis tn̄ nō obſtantibus, ǫriā opi-
nionē de iure veriorē eſſe arbitror, ꝙ in dicto teſtō
Petri tale factū dicat fideicom.per qd̄ filij, nepotes,
& deſcēdentes maſculi,& qui ſunt de familia dicto-
rū fratrum inſtitutorū ſimul,& ad inuicē vocati di-
cant,vt clariſſimè infert ex illis verbis teſtī,declarā-
do inſup dictus teſtator,ꝙ mens,& voluntas eius eſt
vt bona illius ſemper,& in futurū ſint, & remaneāt
inter maſculo familiæ de Beuilacquis de Laziſio
ſupraſcriptorū hæredū vulgariter, & per fideicōmiſ
ſum,nā & ex mēte, ac volūtate, & ēt ex verbis teſta-
toris apparet,ꝙ vltra illud fideicōmiſſum primo lo-
co factū ſub cōdōne,ſi decederent ſine filijs, voluit
5 aliud quoq; ſubiungere,vt innuit illud verbū†inſup,
qd̄ importat idē,qd̄ vltra ea, q̄ dicta ſunt, vt eſt tex.
in l.ſeia §.ex parte ff.de fund.inſtruct. c. ſtatutū §.in-
ſuper de reſcript.in 6.l.j.in prin.C. cōmunia de lega.
§.alia inſup Inſtitu.de dona.cū ſimilibus: Et p̄ſertī
6 hoc dicēdū eſt,qm̄ nemini dubiū, ꝙ † per huiuſmo
di verba,bona ſint,& remaneant inter maſculos fa-
milia p̄ fideicom. dicitur fideicom. inter maſculos
de familia inductū,quia verba ſatis clarèhoc demo-
ſtrāt,& vbi in verbis nulla eſt ambiguitas, volūtatis
quęſtio nō eſt admittēda.l.ille §.fin.ff.de legat.3.l.vo
luntatis C.de fideicōmiſ.ac vbi ſenſus teſtatoris eſt
manifeſtiſſimus,verborū interpretatio nuſquā tan-
tū valet,vt melior ſenſu exiſtat.l.ſi quis filiū propriū.
C.de liberis præteritis,cap.ſedulo 38.diſtinctio.At il
la verba remaneant per fideicom.inter maſculos de
familia,ſunt manifeſtiſſima,ꝙ teſtator voluit fidei-
cōmiſſum facere,vt colligit ex ijs,q̄ volūt Bartol.&
doctores cōmuniter in l.centurio.ff.de vulga.& pu-
pilla.vbi per illa verba ſubſtituo vulgariter,& p fidei
cōmiſſum ſubſtitutio fideicōmiſſaria dicit induci.
7 † Itē cū illud verbū remaneat ſit cōmune,arg.l.ſi cū
ante. C.de donatio. ante nupt.l. prætor in princip.
cum ibi nota.in ver. remaneat ff.de collatio.bono.
& habetur per Bartol.in d.l.centurio in vlti.colum.
ergo ſi alteri verbo fideicōmiſſum denotāti adijcia
tur,importabit fideicommiſſum.Idem, ſi proferat
in diſpoſitione,quæ poſt aditam hæreditatem effe-
ctum habere debet,argumen.l. precibus cū ibi not.
C.de impub.& in d.l.centurio,vbi Bar.in penul.col.
Sed in terminis noſtris huiuſmodi verba, bona ſint,
& remaneāt inter maſculos de familia &c. iungunt
cum illis per fideicommiſſum,item ponuntur in di
ſpoſitione,quæ poſt aditam hæreditatem effectum
ſuum habere poteſt, & quæ in extraneum collata
eſt,hoc eſt ī fratres inſtitutos,vt patet ex illis verbis
ſemper,& in futurū,quæ tractum temporis habent
& ad omnia tempora extenduntur,vt ex infra dicen
dis ſtatim colligetur,ergo indubitatum eſſe videtur
quòd inter maſculos de familia teſtator fideicōmiſ-
8 ſum inducere voluit.Præterea† teſtator voluit ſim-
pliciter,& abſolutè vtendo nominibus collectiuis
aptis continere plures perſonas,ac plures gradus,ꝙ
eius bona ad illos de familia ſua in infinitum deue-
niant,igitur fideicōmiſſum inter eos inductum eſſe
cenſetur,vt ipſi ordine ſucceſſiuo ſm̄ gradus prero-
gatiuam admittantur.l.cum ita §.in fideicommiſſo,
l.peto §.fratre ff.de leg.2.l.fin.C.de verbo.ſigni.& p
ſcriben.in l.gallus.§.etiam ſi à parente.ff.de liber.&
poſthu.Ac ex quo dixit,in infinitum,etiam illi com
prehendūtur,qui poſt mortem teſtatoris concepti,
& nati fuerunt,vt in locis allegatis,& habetur in d.
l. ſi cognatis: Itaq; concludēdum eſt,quòd ad dictū
fideicommiſſum omnes maſculi de familia ipſorū
fratrum hæredum inſtitutorum inuitati dicantur,
& nō modo illi,qui tempore teſtamenti,vel mortis
teſtatoris extabant,ſed alij quoq; poſtea nati,& qn̄-
cunq; in futurum naſcituri, vt etiam clarè infertur
9 ex illis verbis ſemper,& in futurum, † quæ denotāt
omni tempore,& omni caſu l.ſemper ff.de iur.im-
muni.& habetur in l.j.ff.ſolu. matr.item ī perpetuū
l.fi.ff.ad leg.pompe.de partici. & ſine temporis præ-
finitione.l.in conditionibus.ff.de ſenatuſconſul.ſyl
lan.§.appellata inſtit.de except.cum ſimi.& illa ver-
ba in futurum intelliguntur etiā quandocūq; poſt,
vt colligit ex not.in l.creditor §.cū de ſorte.ff.de ſo
lutio.arg.tex.in auth.de reſtitu.fideicō.§.propter qd̄
volo colla.9.& ibi Iacob.d̄ Belui.Ang.& alij.Et qm̄
prædicta omni carere difficultate videntur, idcirco
vlterius non inſiſtam ad comprobandū,ꝙ inter ma-
ſculos de familia hęredū inſtitutorū fidecōmiſſum
extet.¶ Supereſt ſolum reſpondere ijs, quæ in ǫriū
adducta fuerunt:& in primis non obſtat primū fun-
damentum,quòd fideicommiſſum factū fuerit ſub
cōditione,ſi ſine filijs deceſſerint,& omnes cū filijs
deceſſerunt,ergo &c.Quia reſpōdetur, ꝙ attēta pri-
ma particula teſtamenti,in qua facta fuit ſubſtitutio
de ſupſtitibus,& ſupuiuētibus,huiuſmodi fundamē
tū pcedit,& fateor fideicō.illud dici extinctū,cum
quod

in eo appoſita defecit, quia oẽs grauati fi-
lios habuerũt: Sed attẽta alia diſpõne par
ticulæ ibi declarãdo inſuper &c. fideicõmiſſũ,
bona teſtõris illi maſculi, q ſunt de familia
inſtitutorũ, ſunt vocati, extare dicit̃, & eſſe in
obſeruãtia p s. allegata. ¶ Similiter nõ obſtat
tertium fundamentum, quia procedit, attenta
particula teſtamenti, de qua ſupra, ſed atten-
ta ibi declarando inſuper &c. aliud dicendũ
non obſtat tertiũ, qđ magis ſtringere videt̃, ꝙ
fideicõmiſſum factũ fuit p nomẽ collectiuũ
ſolũ illi vocati cẽſent̃, q tpe teſtĩ, vel mor-
tis erãt de familia d. l. cũ ita §. ĩ fideicõmiſſo
s. alleg. Quia reſpondet̃, † iſtud verũ eſſe, niſi
ex teſtatoris aliter colligeret̃ fuiſſe đ illiꝰ mẽ-
tẽ cõprehẽdere ẽt eos, qui poſtea nati eſſent.
Nã ĩ dubio teſtator ſimpl̃r vocãdo illos de fa
milia vocaſſe, eos q ſunt de familia teſtatoris,
hæredis inſtituti, vt voluit Bar. in l. peto §. fra
tre. ff. de leg. 2. & in l. ſi cognatis ff. de reb. dub. ar. l. cũ
acutiſſimi C. de fideicõmiſ. & ita tenẽt Dy. & Petr. in
d. l. niſi aliter ex verbis, ſeu ex mẽte teſtatoris
colligatur ibi, Ita ĩ caſu nr̃o dicendũ eſt, ꝙ licet in
teſtamento, & fideicõmiſſo facto familię ſolũ
cẽſeantur, q tpe teſtĩ, vel mortis teſtatoris nati
ex ſuperius iuribus adductis, tñ qñ ex mẽte teſta
toris, & verbis, ex qbus mẽs colligit̃, iuxta l. labeo
ff. de ſupellect. legat. ꝯſtat, ꝙ ẽt appellõne familię na
ſcituros, atq; poſt mortẽ illiꝰ cõprehẽdere volue
rit, illi ẽt cõprehẽdunt̃, vt ex pdictis colligit̃, &
tenet Io. And. in addi. ad Specu. ĩ tit. de teſtã.
verſi. itẽ lãbertinus, & habet̃ p do. meũ So
zi. conſ. 10. in fin. vol. 3. Et de mẽte in caſu nr̃o ſa-
tis conſtat ex quo teſtator illis verbis vſus fuit, vt
bona ſemp, & in futurũ ſint, & remaneãt inter
maſculos familiæ, vt eſt text. clarus in auth. de reſtit.
fideicõ. §. nulla, & §. nos igit̃, habet̃ p Alex. in cõſi.
ſuo, vbi dixit, ꝙ ſi teſtator prohibuit liberos, ſeu
hæredes alienare eõ, qa voluit bona ppetuò pma-
nere penes deſcẽdentes, dicit̃ inductũ fidecõ-
miſſum, qđ vſq; ad quartã gñationẽ incluſiuè exten
ditur, vt in d. auth. de reſtitu. fideicõ. Ac ibi ẽt voluit
ꝙ ex prohibitione alienationis de hæredibus men-
tionem faciet, oẽs hæredes in infinitũ cõprehẽdant̃,
quia verba ſunt apta oẽs cõprehendere, & ſic ẽt eos,
qui tpe teſti, ſeu mortis teſtatoris ſupſtites nõ fuiſſent
& in noſtris terminis faciunt, quæ voluit Sozi. in d. l. ſi
cognatis in fi. 14. col. ff. đ reb. dub. p tex. vbi eſt caſus,
in d. l. cũ ita § in fideicõmiſſo in fi. ver. cũ glo. vt qa
teſtator voluiſſet diſpõnẽ dẽre, & poſſe vltra quartũ
gradũ, ſeu gradũ extendi, tũc. n. non eſſet veriſimile
tempore mortis teſtatoris exiſtere: Sed qñ facta fuit
diſpoſitio, ꝙ bona perpetuò, ſeu ſemp, & in futurũ
maſculos de familia remanere debeãt, dicunt inui-
tati, qui vſq; ad quartã gñatione exiſtunt, vt in d auth. đ
reſtitu. fideicom. & Alexan. in d. conſ. quos tñ non eſt
neceſſe tpe teſti, vel mortis extare, ergo &c. Et
ex prædictis infero, ꝙ iſtud fideicõmiſ. factũ p hæc
verba ſemp, & in futurũ bona inter maſculos de
familia remaneãt, vſq; ad quartã gñationẽ deſcẽden
tium ex fratrũ inſtitutorũ incluſiuè ſe extendit, vt
in d. auth. d. §. nos igit, & ibi Iaco. de Belui. & Ang. &
Alex. in d. conſil. 56. ¶ Sed in caſu nr̃o adhuc dubiũ
eſt, quia ex quo quidã do. Leonardus filius Danielis
hæredis inſtituti ſine filijs, & deſcẽdentibus deceſſit,
ſupſtite quodã Matthæo fratre eius patruele nato ex
quodam altero hr̃de inſtituto, qui Matthæus eſt ſibi
in quarto gradu cõiunctus, & cõſaguineus, vt ĩ §. quar-
to inſti. de grad. l. iureconſultus §. quarto. ff. eodẽ, ac
etiam cum quodã Biuilacqua nepote Georgij hr̃dis,
vt s. in teſtm̃ Petri, iſtituti ex quodã eius filio Hiero-
nymo, q eſt illi quinto gradu cõiunctus, vt in §. qnto
inſti. de gradib. & in d. l. iure conſultus §. quinto ibi
patrui nepos &c. an oẽs hi, hoc eſt Matthæus, & Be-
uilacqua ſimul ad bona dicti Leonardi fideicõmiſſo
ſubiecta ſint admittendi, an vero ordine ſucceſſiuò
ſm̃ graduũ prærogatiuã? Et breuiter concludendũ
eſt, veluti ẽt s. tetigi, ꝙ ſolus Matthæus, excluſo Beui
lacqua, eſt admittẽdus, qm̃ cũ hi p hæc nomina col-
lectiua maſculos de familia ad fideicõmiſſum ſint
vocati, iuxta ea, quæ habent̃ in l. fin. C. de verb. ſigni.
& in l. ſi cognatis ff. de reb. dub. ſequit̃, ꝙ is, q ex his ꝓ
ximo gradu ꝓcreatus eſt, vocatus dici debet, exclu-
ſo illo, q eſt in remotiori gradu d. l. cũ ita §. in fidei-
cõmiſſo ff. de leg. 2. vbi caſus, & ibi oẽs, ac habet in
d. l. peto §. fratre, & ĩ d. l. fin. & cõſequẽter Matthæus,
q quoad perſonã Leonardi eſt in quĩto gradu, vt di-
ctũ eſt, pferendus eſt ipſi Beuilacquæ, qui eſt quinto.
12 ¶ Et ſi diceret̃, † ꝓximitatẽ eſſe cõſiderãdã reſpectu
teſtõris, non aũt hr̃dis grauati. vt voluit Bar. in d. §.
fratre, & in d. l. ſi cognatis, Reſpõdet̃, illud in dubio
verũ eſſe, hoc eſt, qñ illi de familia ſimpliciter vocati
eſſent, qm̃ in dubio debet intelligi de illis de familia
teſtõris, haud hr̃edis, & ita loquit Bartol. ibi: Sed qñ
cõſtaret teſtõrẽ voluiſſe intelligere đ illis de familia
hr̃dũ inſtitutorũ, & ſic de ipſorum ꝓximioribus vt
qa hoc expreſſerit, prout in caſu nr̃o expreſſum fuit,
tũc pſumptio, & coniectura, quã Bart. in locis preal
legatis ꝯſiderat, nõ ꝓcederet, qm̃ in incertis, & non
in certi locus eſt cõiecturis l. cõtinuus §. cũ ita ff. de
verbo. obliga. d. l. ille, aut ille in fin. d. l. ſi qs filiũ pro-
priũ C. de liber. pterit. cũ ſimilib. & argũ. d. §. in fidei-
cõmiſſo. ¶ Rurſus videt̃, ꝙ ĩ dubio, qñ aliter ex ver-
bis teſtatoris colligi nõ poſſet, debeat intelligi de ꝓ
ximis ipſius grauati, vt latiſſimè demõſtrat Sozi. in
d. l. ſi cognati circa fin. qui aſſerit docto. cõmuniter
iſtud voluiſſe. ¶ Præterea ẽt attẽta pſona dicti Petri
teſtatoris Matthæꝰ dicit̃ eſſe gradu ꝓximior, qm̃ Pe-
trus fuit patruꝰ Matthæi, & patruus magnus Beuila
quæ, & cõſequenter Matthæus dicit̃ eſſe quoad Pe-
trũ in tertio gradu, vt in §. tertio gradu iſtit. de gradi.
vbi patruus dicit̃ eſſe ĩ tertio, & Beuilacqua dicit̃ eſ-
ſe ĩ quarto §. quarto inſtit. eo. vbi patruus magnus in
ter coniunctos quarto gradu ponit̃; ergo Matthæus
tãquã ꝓximior primo vocatus dici debet, vt in d. §.
13 fratre. ¶ Nec obſtat, † ꝙ Beuilacqua ſuccedat in lo-
cũ Hieronymi patris ſui, q tàm reſpectu teſtõris, quã
Leonardi hæredis grauati in eo. gradu cũ ipſo Mat-
thæo erat, cũ ambo eſſent fratres patrueles, & conſe
quẽter Matthæus, & Beuilacqua ſimul admittendi
forent, quãuis vnus gradu ꝓximior eſſet, quã alter p
ea, q̃ voluit glo. no. quã Imola, & magis cõmuniter
docto. ſeq vident̃ ĩ d. l. cũ ita §. in fideicõmiſſo in ver.
proximior, & Alex. in l. hr̃des mei §. cũ ita col. 2. ff.
ad trebell. vbi in terminis nr̃is inter vocatos p nomẽ
collectiuũ familiæ, & ſimiliũ, quo caſu ꝓximiores ĩ
gradu priꝰ vocati cẽſent̃, filij fratrũ cũ alijs fratribus
veniũt p textũ in auth. ceſſante C. de legit. hr̃di. cum
ſimilib. Quia primo reſpõderi põt dictũ allegatæ glo
ſæ reꝓbari à Baldo p illũ textũ, q proximitatẽ cõſi-
derat, ergo ꝓximiores ſunt præferendi argum. l. 3. §.
ſi duo ff. de legiti. tuto. Nec obſtat d. auth. ceſſante,
qa loquit̃, qñ à lege vocant̃, in caſu verò d. §. in fidei-
cõmiſſo, & in nr̃o, qñ ab hoĩe. ¶ Secũdo dico illud
dictũ gloſ. ꝓcedere, qñ daret̃ cõcurſus fratris, & filij
alterius fratris, qm̃ tũc filius fratris pmortui perſo-
nã patris ſui repreſentat, & ſimul ſuccedit, ac cũ pa-
truo ſuo vocatur, d. authent. ceſſante cum ſimili-
bus, ſed in vlteribus nunquam filius præmortui
quoad ſuccedendum perſonam patris ſui repre-

 ſentat,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ſentat,ſed p̃fert is,q̃ eſt in priori gradu, vt eſt tex.&
ibi Bar.& Paul.Caſtr.in authẽt.poſt fratres la ij.C.d
legi.hr̃di. & habetur p Bart.in l.poſt ꝯſanguineos §.
hæc hr̃ditas ff.de ſuis, legiti.Verũ Beuilacqua reſpe
ctu Matthæi,nõ eſt filius fratris Matthæi, ſed ẽ filius
fratris patruelis illius ergo quoad ſuccedẽdũ in di
cto fideicõmiſſo non debet vnà cũ ipſo admitti,ſed
ſolus Mattheus tãquã ꝓximior p tex.in.d.§.ĩ fideicõ
miſſo,& ibi Bart.Imola, & alij.¶ Rurſus & ꝯ teſtm̃
14 factũ,vt dicitur,à Petro fortius opponitur,ꝙ† ex eo
aliquod fideicõmiſſum eſſe inductũ dici nõ poſſit,
quoniam aliud reperitur teſtm̃ factũ à dicto Petro
eodẽ die,neq; de illorum prioritate,aut poſteriorita
te ꝯſtat,ſuntq; tenoris diuerſi,q̃a in vno qua plura le
gata reperiunt̃ ſcripta,& facta q̃ in alio non ſunt de-
ſcripta.Quo fit,vt d iure neutrũ valeat,nec aliquod
ex illis effectum ſortiri debeat ꝓpter dubiũ ex ipſis
reſultans,vt videtur ꝯcludere glo.in l.fi.in ver.miſ-
ſus C.de edict.diu.adri.tol.Et hanc difficultatẽ mo-
uet ẽt gl.j.in c.duobus d reſcrip.in 6.q̃ p illũ tex.vel-
le videt, ꝙ ſi is, qui in vno teſtõ eſſet inſtitutus,poſ-
ſideret,nõ poſſidẽti p̃ferretur,vt Bar.quoque voluit
in l.j.§.j.ff.de bono.poſſ.ſecundũ tabu. poſt gl.& do
cto.ibi:Idẽ ſi in vno,eſſent inſtituti ꝓximiores,& ve-
niẽtes ab inteſtato,in alio extranei,q̃a teſtm̃,in quo
veniẽtes ab inteſtato eſſent inſtituti,valeret,& alteri
p̃ferretur:ſed cũ in caſu noſtro omnes in dictis teſtĩ
hr̃des ĩſtituti,& vocati ſint de agnatis,& veniẽtibus
ab inteſtato,ergo neutrũ valere, & effectũ ſortiri de
bet,argum.l.eũ q̃ in princ.ff. de acquir.hr̃di.& ſi Be-
uilacqua eſſet in poſſeſſione bonorũ, de q̃bus agit,
Matthæus ab ipſo excluderet̃ p ea, q̃ dicta ſunt:Pro
qua opinione facit deciſio Ang.in d.l.eũ q̃ in prin.
dicentis,ꝙ ſi hæreditas ex vno tãtũ teſtõ adeatur,ani
mum ſuum ad aliud applicãdo,aditio non valet,ſe-
cus ſi ex vtroq;,ſeu generaliter ex quocunque,quia
tunc ille obtineret,qui ſic adiret.Sed in caſu noſtro
Matthæꝰ ex altero teſtõ ſolũ fideicõmiſſum petijt,
ergo nõ põſt obtinere,& ita ſequit̃ Paul. Caſtr.in d.
l.eũ q̃.¶ His tñ nõ aduerſantibus,vtrunq; teſtm̃,qđ
vnũ tantũ cẽſetur,valere ꝯcludo,& ex eo Matthęũ
poſſe agere,& fideicõmiſſum petere:Pro cuius de-
ciſione recurrendũ eſt ad ea, q̃ circa hũc articulum
ponit Ioan.de Im.cũ quo Areti.ꝑtranſit,in d.l.cũ, q̃
in prin.qui multa p̃ſertim ſuper ꝯſilio Angeli refet̃,
& inter alia deciſionẽ caſus noſtri ponere videtur,
videlicet duo qñ teſtamenta reperiunt eadẽ die ꝯfe
cta,ab eodẽ notario deſcripta,& cũ iiſdẽ teſtibus,in
q̃bus vnus & idẽ ſit hęres inſtitutus,ac vna eademq;
diſpoſitio ſit vniuerſaliter facta ſed diuerſitas inter
illa ꝯſiſtat in quãtitate vni,eidẽq; in eodem teſtõ le-
gata, tunc.n. ex quo huiuſmodi diuerſitas magna
non eſſet,vtrũq; teſtm̃ valeret,nõ tanquã duo diuer
ſa,ſed tanquã vnũ tantũ ſæpius ſcriptũ,ſeu exempla
tũ iux.l. vnũ ff.de teſta. & ideo ex vtroq; tanquã ex
vno,eodemq; teſtõ hæreditas adiri, & fideicõmiſſũ
peti poſſet arg.l.ſempronius ꝓculo ff.de leg.ij.Si ve-
rò magna eſſet diuerſitas,vt q̃a alia legata,& alijs ꝑ-
ſonis in vno teſtõ facta eſſent,quã in alio,tũc maius
dubiũ eſſet:Fortè tñ ex ratione d.l. ſempronius dici
poſſet,legata,q̃ minus hr̃dẽ grauãt,in altero reperta
valere:Attamẽ hoc nõ eſt abſq; dubio,q̃a lex illa ꝓ-
priè in hoc caſu nõ loquitur. Hæc ſunt verba Imo-
læ in d.l. eũ qui q̃ caſum noſtrũ in indiuiduo ponit,
ex cuius verbis clariſſimè colligit̃,ꝙ licet circa lega
ta facta aliquale ſit dubium an,& quę propter illorũ
diuerſitatem debentur,tamen ipſe ꝓ firmo p̃ſuppo
nit, teſtm̃ quoad alia valere, & tenere,quoniã vnũ,
& idẽ teſtm̃ cenſetur,vt ſ.nullumq; ſuper teſtamẽti
validitate dubiũ facit,ſedſolum ſuper legatis,quæ in
vtroq; deſcripta nõ reperiũtur,quo caſu velle videt̃,
ꝙ propter hanc diuerſitatẽ illa legata,quæ plus erãt
ĩ altero teſtm̃ deſcripta, nõ debeant̃,vt hæres minus
grauetur,argu.d.l.ſempronius,qui tex.optimè pro-
bat,ꝙ qñ duo teſtamenta eiuſdẽ tenoris, & ſentẽtiæ
confecta,& ſcripta ab eodẽ notario,eademq; die re-
periuntur, ſed ſolũ circa legata aliqualiter diuerſa
ſunt,quia in vno aliquid deſcriptũ reperiatur,in alio
non vel in vno plus,alio minus,tunc quamuis reſpe
ctu legatorũ ſit facienda interpretatio, per quã hæ-
res minus grauari dicat̃,tñ circa alia,ĩ quibus nulla
diuerſitas reperit̃,vtriq; teſtm̃ ſtandũ eſt per illũ tex.
no.& hic eſt propriè caſus noſter,in quo cautela,&
cõſilium Angeli, de quo in d.l.eum qui in prin.per
Imolã,locũ non habet,Quia ipſe loquitur, qñ inter
vnũ teſtm̃, & aliud quoad teſtes, vel loca, vel nota-
rios eſſet difformitas,tũc.n.de viribus teſtĩ valde du
bitãdum eſſet, licet eiuſdẽ tenoris vtroq; foret,& in
hoc caſu procedit dubitatio Ang. Bal. Pau.Caſ.in
d.l.eũ qui,ſm̃ ꝙ Io.de Im. ibi declarat.¶ Nõ obſtãt
ea,quæ habentur per gl.& doc.in d.l.fi.C.de edic.di
ui adr.toll. & in d.l.j.§.j.ff.de bono.poſſ. ſm̃ tab.&
in d.c. duobus cũ ſimil. Quia & ſi loquuntur ẽt, qñ
duo teſtamẽta eodem die confecta reperirentur,tñ
loquũtur,qñ magna ĩter vtrunq; difformitas eſſet,
vt quia in illis diuerſæ perſonæ inſtitutæ,& ad hære
ditatẽ vniuerſaliter vocatæ eſſent, vel dicta teſtamẽ
ta à diuerſis notarijs,& corã diuerſis teſtibus deſcri-
pta reperirentur,itaq; neceſſariò appareret, illa eſſe
duo in ſubſtantia diuerſa,& cõſequenter vnũ tantũ
15 valere poſſet,† Nam paganus cũ duobus teſtĩs dece
dere nõ poteſt,quia vnum reuocat aliud l.ſi certarũ
l.cũ quærebatur cũ ibi no.ff.de milita.teſta.Bar.in d.
l.j.§.j.habetur in d.l.eũ qui,& per Domi.in d.c.duo-
bus in gl.j.Sed in caſu nr̃o inter hæc duo teſtamẽta
nõ eſt magna difformitas, q̃a in illis eadẽ fuit inſtõ
hæredũ,eademq; ſubſtõ facta,idẽ notarius rogatus,
illimet teſtes adhibiti,eadẽ die cõfecta,& ad unguẽ
eadẽ verba in vtroq; ſcripta,& prolata fuerunt,& ſic
idẽ de verbo ad verbũ eſt teneor,ergo vnũ, & idẽ di-
cit̃ eſſe teſtm̃,& nõ diuerſa arg.l.vnũ ff.de teſta.p Io.
de Im.ĩ d.l.cũ,q̃ in prin.Et quãuis aliqua,vt dictũ ẽ,
in legatis diuerſitas rẽpiat̃,tñ hoc nocere nõ debet,
neq; facere,quin vnũ & idẽ ſit teſtm̃ arg.d.l.ſempro
16 nius,† nã hæc legatorũ diuerſitas nõ debet diuerſita
tẽ in ſubſtãtia teſtamẽtorũ ĩducere,cũ legata nõ ſint
de ſubſtãtia teſtĩ,& ſine illis quis teſtari poſſit, ſecus
vero eſt de inſtõne,quæ de forma,& ſubſtantia teſtĩ
eſſe dicit l.j. cũ ibi no.p Bar.ff.de teſta.§.ante hr̃dis
inſti.de lega.l.nõ codicil.C.de teſta. Propterea cum
huiuſmodi teſtamẽta in inſtõne hæredũ,ĩ ſubſtõne,
ĩ die,notario,teſtibus,ac ĩ oĩbus verbis in eis deſcri-
ptis cõueniãt,ꝓfecto nõ obſtãte legatorũ diuerſita-
te,vnũ & idẽ cenſeri debẽt, & hoc ex errore notarij
17 tranſcribentis cõtingere potuiſſe dicẽdũ eſt,† cum
pro conſeruatione teſtamenti error in dubio præſu-
matur,neq; noceat per ea, quæ habẽtur in l.ſi libra-
rius,& ibi Bar.ff.de reg.iu.in l.quoties §.j.ff.de hære.
ĩſtit.& in l.errore,vbi gl.Bal.Alex.& oẽs C.de teſta.
¶ Præterea ẽt dici põt, ꝙ cũ ĩ caſu noſtro dicta duo
teſtamenta reperiantur per ipſum notariũ, qui de il
lis rogatus fuit,poſita in libro regiſtri ciuitatis Man
tuæ,vnum prius in vna pigna,aliud poſterius in alia
parte eiuſdem paginæ,pręſumẽdũ eſt illud poſterius
ſcriptũ fuiſſe vltimũ factũ, & cõſequẽter ualidũ, &
firmũ eſſe cenſeri debet p ea, quæ no. voluit Bald.in
j.cõſtituit.Cod.ĩ §.q̃bus,& in l.de rebus C.de don.
ante nup.ac p Areti.in d.l.cũ qui in pri.col.2. verſ.
aduerte &c.qui cõcludit, ꝙ quando duo teſtamẽta
facta eodem die reperiuntur, illud in dubio vltimo
loco

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

…præſumēdū eſt,qđ ꝑ notariū in libro, vel
…illius vltimo loco poſitū, & deſcriptū repe-
…dictū procedit,qñ inter illa duo teſtamenta
…difformitas,quo caſu oīno dici deberet
…teſtamenta,& non vnum tantū, vt ſupra di-
…etiam poſito,ꝙ in caſu nr̃o duo diuerſa te
…eſſent,dici pōt,illud præſumi vltimū, quod
…vltimo loco in libro regiſtri poſitū reperi
…de iure validū eſt per prædicta,& per tex.in §.
…Inſt.quibus mo. teſta. infir. & hæc quoad
…Petri ſufficiant.¶ Modò capio teſtm̄ An
…circa qđ,ſtāte ꝓhibitione,de qua ſupra in the-
…propoſito dictū eſt,dubitaꝛ,an quoad bona di-
…fideicōmiſſum aliquod extare dicatur,
…Matthæus tanquā hæres primi teſtōris vocat⁹
…ꝑ mortē dicti Leonardi,ſeu ex alia cauſa:
…concludendū eſt,ꝙ ſic,† qm̄ per ꝓhibitionē
…teſtatore hæredibus de nō alienando,nec ven
…bona hæreditatis cum cauſa fideicōmiſſum
…quia præceptum de nō alienando à cauſa
…,vt quia ſit adiecta cauſa,vel perſona, ꝓ
…hibitio facta fuerit,valet,& cauſā fideicō-
…inter prohibitos l.filiusfamilias §.diui
…pcto §.fratre l.cum pater §.libertis ff.de
…codicillis §.īſtituto ff.eo.l.pater filiū per to-
…§.quindecī ff.de leg.3.vbi eſt tex.not.
…lucius ī princ.& in d.l.pater §. Iulius eo.
…verba cū hac cōdōne,& illa alia,vt ꝯtinuè,
…penès hæredes perſeuerent &c.fideicom-
…ducunt,quia idem importāt,qđ ea,penès
…remaneāt,quæ fideicōmiſſum cōtinēt,
…in l.centurio in vltim.colū.ff.de vulga.&
…in princ.cū glo.ff.de collat.bono.arg.
…C.de donat.ante nupt.Alexā.conſi.57.vol.
…in d.l.codicillis §.inſtituto ibi,ſed mane
…meis filijs, & nepotibus &c. iuncta d.l.
…quindeci,& eſt bonus tex.in c.ſi ex bono cū
…pſeuerauerūt de pœnitē.diſtin.4.& habet
…in conſi.56.volu.j. Sed in caſu nr̃o factum
…præceptū de nō alienādo correſpectiuū,& cū cā,
…cā hæredū teſtōris,& vt bona ꝯtinuè penès
…teſtōris pſeuerēt,† quorū appellatione oēs
…in infinitū cōtinētur,& ſic hęredes hæredū
…quārtā generationē argum.d.l.filiusfamilias §.
…not.per Alexan. in d. conſil. 56.per not.
…in l.lucius §. ſemproniæ ff. de legat. 3. &
…vbi Alexand. & Ioan. de Imola † Et hoc
…miſſum inductū ex huiuſmodi præcepto, ſeu
…bitione de non alienādo inter aliquos,puta
…hæredes teſtōris,ſeu hæredis nō diciꝛ purū, ſed
…tionale,hoc eſt in caſu,quo alienatio fieret,&
…Propterea in caſu alienationis bona alie-
…ab eis peti poſſunt,ꝗ nō alienauerūt, & ꝓ-
…teſtōris paruerūt,vt eſt text.in d.§.diui,& ī
…fratre,& melius in l. cū pr̃ §. libertis ff. de
…l.pr̃ filiū,maximè in §.quindecī, & Imola
…codicillis §.inſtituto,& tandē hoc eſt de mēte
…ſcribētium in locis præallegatis.Ex quibus in
…teſtatō dicti Andreæ agi poterit,& fideicō
…in bonis ſuis peti pro illa parte,quæ fuit alię
…per alienationē fideicōmiſſi cōditio diciꝛ
…Et hæc ſatis ſint quoad ipſi⁹ Andreæ teſtm̄.
…vero ad teſtm̄ Ioannis,in quo plures ſubſti-
…factæ fuerunt,veluti in narratione facti ap-
…ra dicēda eſſe videntur.Et primo. ꝙ ꝑ obi-
…Leonardi,qui ſine liberis deceſſit,nullū fideicō
…peti poſſit,quoniā inter ipſos hæredes inſti-
…torū liberos teſtator ſubſtitutionē fideicō-
…fecit ſub cōdōne,ſi ipſi fratres inſtituti, vel
…torū ſine liberis maſculis legitimis, & natu-
ralibus deceſſerint, ſed oēs fratres hæredes inſtituti
cum liberis deceſſerunt, vt in facto præſupponitur,
ergo cōditio ſubſtitutioni, ac fideicōmiſſo adiecta
deteciſſe diciꝛ,& conſequēter fideicōmiſſum, ſi qđ
factū fuit, euanuit l.ex facto per totā l.ff. ad trebell.l.
gñaliter §.cū autē C.de inſtit,& ſubſtitut. ſub cōdit.
fac.l.j.C.de cōdit inſer.c.in p̄ſentia cū ibi not. extra
de ꝓbat. Ergo Matthæus,ſeu alius de liberis dictorū
hæredū inſtitutorū non pōt dici vocatus, neque ad
fideicōmiſſum venire per obitum dicti Leonardi,
quia ipſe de grauatis nō fuit.¶ Secūdo ſi ꝓpter obi
tū Leonardi,qui ſine liberis deceſſit,alij liberi,& de-
ſcendentes Georgij, & Aloyſij vocati, & ſubſtituti
dicerentur,ſequeretur,ꝙ ij,qui in cōdōne poſiti eſ-
ſent,in diſpoſitione poſiti dicerenꝛ ꝯ not.per glo. &
doctor.cōmuniter in l.lucius ff.de hæredi.inſtitu.in
l.ſi quis ſub cōdōne.ff.ſi quis omiſ.cau. teſta. per So-
zin.in l.cū auus ff.de cōdō.& demon.& ſcriben.in l.
centurio ff.de vulgar.& pupillar.cū ſimil. Nā filij.&
liberi fratrū duntaxat in cōdōne ſunt poſiti,vt ibi,ſi
verò aliquis,vel aliqui dictorū ftatrū hæredū ſine li-
beris deceſſerint &c.& eo caſu,quo filij,& liberi fra
trū inſtitutorū vocati, & poſiti in diſpoſitione repe
riunꝛ,dicunꝛ vocati,& ſubſtituti, qñ eorum paren-
tes præmortui eſſent tēpore,quo aliquis alius ex fra-
tribus inſtitutis ſine liberis maſculis deceſſiſſet,ꝗ ca
ſus non euenit,qm̄ omnes fratres inſtituti cum filijs
maſculis deceſſerunt:ergo nullo pacto dici pōt, ꝙ
ex teſtamēto dicti Ioannis liberi,& filij fratrū inſtitu
torū ꝑ mortē Leonardi,qui erat de liberis vnius fra
tris īſtituti,poſſint dici vocati,& ſubſtituti: Quæ cō-
21 cluſio † confirmaꝛ ex ijs,quæ not. volunt Petrus de
Anch.in cōſil.73.& Alexan.in conſil. 63. volū.5.cir-
ca fin.ꝗ in hoc multū ibi cōmendat Petrū de Anch.
qui in illo dubio,an filij,ſeu liberi poſiti in condōne
cenſeantur vocati,& honorati,ſenſit, ꝙ ſi tranſuer-
ſales,vt fratres primo loco fuerint hæredes inſtituti,
deinde teſtator plures gradus ſubſtitutionū faciēdo
ſubſtituerit extraneū,vel piā cauſam ſub cōdōne,ſeu
in caſu,quo omnes filij, & deſcēdētes fratrū inſtitu-
torū deficerēt,ac nullus de linea, vel familia ipſorū
ſupereſſet,tunc filij,& deſcēdētes fratrū inſtitutorū
poſiti in condōne non dicūtur inuitati,neq; vocati,
& in hoc primo mēbro hi rectè ſenſerunt,& cū illis
eſt cōmunis theorica, ac iſte ꝓpriè noſter caſus te-
ſtamēti dicti Ioannis eſſe videtur:Si verò in teſtō pa-
tris fuiſſent hæredes inſtituti filij ipſius teſtōris,& fa-
ctis pluribus ſubſtitutionū gradibus vltimo loco in
caſu quo oēs liberi,& deſcēdētes ipſius teſtōris mor
tui eſſent,piā cām ſubſtituiſſet,tunc liberi,& deſcen
dentes teſtatoris ſolum in cōdōne poſiti cenſerenꝛ
etiā ſubſtituti & vocati eſſe,vt ibi per Alex. poſt Pe-
trū de Anch.qui ambo ſic limitant,& declarant ea,
que habenꝛ in d.l.lucius ff.de hær.īſti.ī d.l.ſi quis ſub
cōditione ff.ſiquis omiſ.cā teſtamen.& in l. hæredes
mei §.cū ita ff.ad trebellian.cū ſimil.Sed in caſu nr̃o
Ioannes fratres ſuos hæredes inſtituit, & plures gra-
dus ſubſtōnū fecit,primo ſuperſtites,& filios p̄mor
tuorū ſubſtituendo,ſi alter ex inſtitutis ſine filijs, &
liberis maſculis decederet,deinde ſi nulli extarent li
beri,& deſcendentes maſculi dictorū fratrū inſtitu-
torū,fœminas deſcēdentes ex d.fratribus ſubſtituit,
& vlt.loco,ſi nec maſculi,nec fœ.extarent, piā cām,
ergo liberi maſculi,& deſcēdētes dictorū fratrū,qui
ſolū in cōdōne poſiti,& deſcripti reperiunꝛ,nō poſ-
ſunt dici ſubſtituti:Ad idē faciunt ea,quæ habentur
ꝑ Sozi.in d.l.hæredes mei §.cū ita in 2.not.col.2.& ī
conſ.ſuo 249.vol.2.col.4.in verſic.aliquādo,& ſecū-
do, ꝙ qñ facta fuit ſubſtitutio de pia cā poſt mortē
omniū liberorum,& deſcendentiū in cōdōne poſi-

torū, ĩter dictos liberos, & deſcēdētes nō dicit̃ indu
ctū fideicōmiſſum reciprocū, nec facta ſubſtitutio,
& ita eſt de mēte Io. de Imo. in d. l. cēturio, qñ loquit̃
de intellectu l. Titia ſeio. §. ſeia libertis. ff. de leg. 2. &
in c. raynutius in materia cōpēdioſæ extra de teſt. fa
ciũt no. ꝑ Bar. in l. codicillis ĩ prin. ff. de vſufr. leg. cū
ſimi. ¶ Pręmiſſis tñ nō obſtātibus, contrariū verius
eſſe puto, ꝙ filij, & liberi maſculi fratrū inſtitutorū
dicant̃ vocati, & tacitè ſubſtituti, quãuis ſolū in cō-
22 ditione poſiti reperiant̃: † Et ad hoc dicēdū ſatis cō
cludēti ratione iudicio meo moueor, qm̃ licet re-
gulariter filij, ſeu liberi in condōne poſiti maximè,
qñ primo loco fratres teſtatoris ĩſtituti fuerũt, & de
extraneo facta fuit ſubſtitutio ſub cōdōne, ſi ipſi fra
tres ſine liberis decederēt, nō dicant̃ vocati, & ſub-
ſtituti, vt ĩ d. l. lucius ꝑ gl. Bar. & alios, Sozi. in d. §. cū
ita cū ſimi. ſupra alleg. qa poſiti in condōne nō dicū
tur in diſpoſitione poſiti. d. l. ſi quis ſub condōne ex
eo, qa ſolū q̃dã ſimplex tacita volũtas, & coniectura
teſtatoris adeſt, ꝑ quã vr̃ voluiſſe nominatos in cō-
ditione debere admitti, vt habet̃ in d. l. lucius, & ĩ l.
ex facto ff. de hære. inſti. tñ qñ vltra illã coniecturatã
mentē teſtatoris, q̃ ex verbis cōditionalibus colligi-
tur, ēt alia ꝯiecturata mens illius cōcurreret, ꝑ quã
inferretur teſtatorē tacitè voluiſſe tales nominatos
in conditione eſſe vocatos, & ſubſtitutos, tũc poſiti
in condōne dicuntur vocati, & ſubſtituti cēſentur,
vt in diuiduo dicit, & not. declarat Soz. in l. cũ filio
col. 2. ff. de leg. j. & ĩ cōſ. ſuo 249. col. 3. vol. 2. in verſi.
primũ &c. qui dicit, ꝙ ex eo, ꝙ teſtator filios, ſeu li-
beros etiam fratris inſtituti in conditione poſuit, vi
detur illos tacitè vocaſſe, quæ tacita voluntas per ſe
nō operat̃, vt ipſi cũ effectu vocati, & ſubſtituti ex di
ſpoſitione teſtatoris dicant̃ d. l. luci⁹ cũ ibi no. & cũ
ſim. ſed ſi ēt alia coniectura, & tacita mēs teſtatoris
concurreret, vt qa nominatos ſub cōdōne grauaue-
rit, ſeu illis ſubſtituerit, tunc tacitè ipſos vocaſſe, &
ſubſtituiſſe vr̃, qa quem non honoro, nō grauo. l. ab
eo. C. de fideic. l. deniq; §. interdum ff. de pecu. leg. l.
proculus. ff. de vſufr. no. ĩ l. alia ff. de alim. & cib. leg.
Et quãuis ꝑ ſe quælĩbet coniectura ſufficiens non eſ
ſet ad inducendũ fideicō. tamē quãdo illæ ſimul iun
ctæ eſſent, ſecus foret, qa propter duplicē coniectu-
ratã mentē, & præſumptã voluntatē teſtatoris no-
minati conditionaliter dicunt̃ vocati, & ĩuitati: quã
opin. Soz. in d. l. cũ filio, & in d. cōſ. 249. cōmunem eſ
ſe dicit, & à certo tēpore citra inter doctores quodã
modo canonizatam, & approbatã, & eſſe de mente
Bar. in d. l. centurio in fi. 12. col. Dyni, Pauli de Caſtr.
Io. Petrucij de mōte Sperello, Io. de Imo. Cumani,
Pet. de Anch. quos Soz. allegat, quod. n. ꝑ ſe nō ope-
rat̃ altera ſimplex coniectura, de qua ſupra, ſi ſimul
duæ, ſeu plures cōcurrãt, illud operant̃, vt dictũ eſt,
& ar. c. j. de treu. & pa. & auth. itaq; C. cōmu. de ſuc-
ceſ. Sed ĩ terminis noſtris nō ſolũ illa ſimplex conie
ctura, q̃ colligit̃ ex eo, ꝙ filios, & liberos fratrũ teſta-
tor conditionaliter nominauit, cōcurrit, ſed & plu-
res aliæ, vt ĩfra dicet̃, ergo illi vocati, & ſubſtituti ex
diſpoſitione teſtamēti Ioannis dici debent ꝑ p̃dicta.
23 ¶ Et ꝙ † vltra cōiecturã, de qua ſupra, aliæ quoq; ad
ſint, ſatis clarè conſtat ex diſpoſitis ĩ dicto teſtamen
to, in quo magis liberos, & deſcēdētes maſculos fra
trũ inſtitutorũ dilexit, quàm deſcēdentes fœminas
eorũ, ſemper maſculos fœminis p̃ferendo, neq; ad-
mittendo illas, niſi omnibus maſculis deficiētibus,
ar. eorũ, q̃ habētur ꝑ Pau. Caſ. in l. j. C. de cond. inſer.
& per Sozi. in l. cum auus. ff. de cōdi. & dem. Item at
tenta diſpoſitione ſtatutorũ loci, ꝑ q̃ maſculi fœmi
nis in ſuccendēdo ab inteſtato præferuntur ad no. ꝑ
Bart. Sozi. & magis cōmuniter doc. in d. l. hr̃des mei
§. cum ita cũ ſi. ibi alleg. & tamē ipſe teſtōr expreſsè
ſubſtituit, & vocauit fœminas deſcendētes dictorũ
fratrũ inſtitutorũ in caſu deficientiũ omniũ libero-
rũ, & deſcēdētiũ maſcũlorũ, ergo ex hoc quoq; præ-
ſumendũ eſt teſtōrē voluiſſe tacitè vocare, & ſubſti-
tuere liberos, & deſcendētes maſculos, ne dicat̃ vo-
luiſſe minus dilectos cōprehēdere, & magis dilectos
excludere, qđ minimè dicēdũ eſt arg. l. ſi viua matre.
C. de bo. mater. & eorũ, quæ dici ſolēt in d. l. j. C. de
cōd. inſer. Itē concurrit ēt alia coniectura, quæ col-
ligit̃ ex eo, ꝙ teſtōr plures gradus ſubſtitutionũ fe-
cit de perſonis fratrũ, & liberorũ, ſeu deſcēdētiũ ſuo
rũ tàm maſculorũ, quã fœminarũ, & vltimo loco
piã cãm ſubſtituit, & ſic ꝑſonã penitus extraneã, quo
caſu teſtōr cēſetur voluiſſe tacitè vocare liberos, &
deſcēdētes in cōdōne poſitos, veluti expreſsè eſt de
mēte Pet. de Anch. in d. cōſ. 63. qui hũc caſum valde
extollit. ¶ Cōfirmat̃ hæc opinio etiã ex iis, q̃ voluit
Sali. l. j. in fi. ver. C. de cōd. inſer. pōderãdo primo tex.
in d. l. lucius. §. lucius ĩ fi. ver. vbi aſſertiuè dicit, qđ te
ſtator filios inſtituti fratris prætulit ſubſtituto extra
neo, ſicut ipſum fratrē inſtitutũ, & cōſequēter ex di-
ſpoſitione ac volũtatē teſtōris filij fratris inſtituti vo
cati, & cōprehenſi dicunt̃, vt ꝓbat illa litera ibi præ-
tulit. ſ. teſtōr. Itē colligit̃ ex illa implicatiua ēt, quæ
demonſtrat teſtōrē vtroſq; ex teſtō vocaſſe, ſed ordi
ne ſucceſſiuo, & ſic ex ſubſtōne tacita, & implicita:
& ꝙ teſtōr, qui propter exiſtētiã liberorũ ſubſtitutũ,
hoc eſt piã cãm repellit, intelligat̃ illũ repellere, vt
illis quærat̃, quorũ cōtēplatione ſubſtitutus exclu-
ditur, ꝙ ſic ex teſtōris diſpoſitione, ꝓbatur arg. l. 2. §.
ſi duo ff. de colla. bon. ac. l. peto ĩ prin. ff. de lega. 2. &
vt atteſtat̃ Sali. in d. l. j. in fi. ver. Oldr. fuit in hac opi.
quã tñ declaro, & defendo, vt ſ̃. proximè, qñ plures
teſtōris coniecturæ cōcurrerēt, quæ ex verbis, & di-
ſpoſitis in teſtō colligi poſſent. ¶ Ex prædictis colli-
gitur reſponſio omnibus ſupra ĩ ꝯ̃riũ adductis, qm̃
procedũt, quando vna tantũ cōiectura cōcurreret,
puta qñ ſolũ vocati, & nominati cōditionaliter re-
perient̃, non autē alia adeſſent, de q̄bus ſ̃. dictum eſt,
quæq; in caſu nr̃o adeſſe demōſtrauimus. ¶ Et tenē-
do hanc opin. dubiũ ſupereſt in caſu nr̃o, ex quo ſu-
perſunt liberi, & deſcēdētes diuerſorũ graduũ, vide-
licet Matthæus, qui dicit̃ eſſe in tertio gradu quoad
fratres ĩſtitutos, qui erãt eius patrui, & Beuilacqua,
qui eſt in quarto gradu, vt ſ̃. dixi, qualiter hi ſint ad-
mittēdi, an ſimul, an verò ſ̃m ordinē ſucceſſionis ab
inteſtato, vt prius Matthęus tanquã gradu ꝓximior,
excluſo Beuilacqua, admittatur: Et cōcludo ſolum
Matthæũ, excluſo Beuilacqua, eſſe admittēdō, nã cũ
ipſi vocati, & expreſſi dicãtur per nomē illud libero
rum, ſeu deſcēdētiũ, qđ eſt nomē collectiuũ pluriũ
perſonarũ, & graduũ. ad no. per Bar. in l. re cōiuncti
ff. de leg. 2. quē ſequuntur Pet. de Anch. & de Imo. in
c. indicante de teſta. & Ang. in cōſ. 38. inci. quidã ſo-
nes deceſſit &c. verũ erit dicere, ꝙ ille prius ex ſub-
ſtōne ad fideicōmiſſum vocatus dici debeat, qui eſt
ꝓximior, & in proximiori gradu ꝑ tex. ĩ d. l. cũ ita §.
in fideicō. in d. l. peto §. fratre ff. de leg. 2. & ꝑ ea, q̃ ad
ꝓpoſitũ ſ̃. lati⁹ dicta fuerũt circa primũ teſtm̃ Petri:
Et ita in oĩbus, vt ſ̃. dictum eſt, reſideo, & concludo.

SVMMARIVM.

1 *Fideicommiſſum reſtrictum ad bona immobilia potius gene rale, quàm vniuerſale dicitur.*
2 *Prohibitio alienationis cum cauſa etiam non ſequuta aliena tione ſimplex fideicommiſſum inducit num. 5.*
3 *Verbum volo expreſſum per modum cauſæ, & ad certas per ſonas relatũ diſpoſitionem fideicommiſſariam importat.*
4 *Prohibitio alienationis facta, vt bona in familia remaneant non*